

Проект: BG161PO001/3.1-03/2010/027 „Оттука започва България”

Бюджет на проекта по ДБФП: 3 224 487,56 лева

Обща цел на проекта е формирането на конкурентноспособен туристически продукт в община Шумен, на базата на културно-историческото и природно наследство на района, допринасящ за диверсификацията на морския и ваканционен туризъм в Североизточен район и за намаляване териториалната концентрация и по-равномерно разпределение на ползите от туризма не само в региона, но и в цялата страна.

Специфични цели:

- Да се осигури повишаване атрактивността и достъпността до обектите с туристическо и културно-историческо значение на територията на община Шумен, както се разнообрази туристическото предлагане и нарасне удовлетвореността на посетителите от атракциите в общината;
- Да се извършат интегрирани действия и реализиране на мерки за рехабилитация, реконструкция и експониране на културните исторически забележителности;
- Да се подобри и изгради допълнителна дребномащабна туристическата инфраструктура, необходима за нуждите на посочените атракции и достъпа до тях, в т.ч. и за хора със затруднена мобилност;
- Да се обучи необходимия персонал, който да обслужва атракциите и се развие туристическата анимация на територията на атракциите като цялостен, атрактивен туристически продукт;
- Да бъдат подобрени маркетинга и рекламата на туристически атракции.

Целеви групи:

- Екскурзоводи и аниматори, обучени по настоящия проект и назначени на щат – **9 души**;
- Собственици на свързан с туризма бизнес (хотелиери, ресторантьори, и др. подобни) - **около 50 души**;
- Специалисти /историци, археолози и др./ - **100 души** средногодишно

- Туроператорски фирми и туристически асоциации в страната и чужбина – **150 бр.**

В средносрочен план положително засегнати ще бъдат:

- Посетителите на туристическите атракции – **68 518 души** средногодишно
- Неправителствени организации, занимаващи се със свързани с туризма дейности, в т.ч. туристически дружества, браншови организации в сферата на туризма на регионално и национално равнище, организации на инвалиди, екоорганизации и др.;
- Индивидуални и организирани български и чуждестранни туристи – очаквано увеличение около 5 пъти;
- Ученици от основни и средни училища в региона и страната- 10 000 души годишно;
- Всички жители на общините от СИРП с нови възможности за отдих и развлечения - над 300 000 души;
- Специализирани групи с научни и хоби (спорт) цели – над 1000 души годишно.

СТРОИТЕЛНО-РЕМОНТНИТЕ ДЕЙНОСТИ

1. Дейности по развитие на културните и исторически атракции:

НИАР „Мадара“

- Работа на експериментален участък в дясно от конника за продължаване на изследванията за биологическа защита и проблема с люспенето. Проучване и разработване на технология за бактериална трансформация на рекристализирания в порьозната структура гипс в калцит;
- Обособяване на Посетителски център

ГАНКЦ „Шуменска крепост“

- Възстановяване и отчитане на котите на крепостните стени, кули и порти на изпълнените до момента КРР по изготвен и пресъгласуван от НИНКН проект:
  - допълване и подмяна на тревните покрития;
  - разработване на допълнителни количествена за реконсервация и

зидове;

- Реконструкция и адаптация на съществуваща сграда в североизточната част на крепостта за посетителски информационен център. Трасето на външната канализация минава покрай старата подпорна стена заобикаляйки археологическите структури в подградието. Изграждането на канализационната система е изключително комплицирано за реализация с оглед на следните фактори:

Групов Паметник на Културата „Историческа зона старият Шумен“ (Улица „Цар освободител“)

- Оформяне на пешеходни зони и ремонт на настилката и благоустройство;
- Улично осветление;
- Реставрация и адаптация на къщи „Доктор Верби“ „Братя Среброви“, „Стойка Миланова“/Баба Райна/, „Доктор Верби“ , „Бучевинови“ и улица „ Цар Освободител“
- Озеленяване;

Комплекс „Създатели на българската държава“

За подобряване капацитета на обекта като туристическа атракция е предвидено:

- Хидроизолация на повърхностите в контакт с водата;
- По този начин ще се постигнат няколко цели. Ще се оформи хидроизолирано легло на водата, което е с гарантирана UV защита и без фуги. Единственото изискване към бъдещата реализация на проекта е да се направят проби с автора на проекта и да се достигне тъмносива – графитна повърхност, която да не конкурира гранитните бордове при нефункционираща каскада – при непълни водни басейни.
- Подготовка на основите;
  - Ремонт на съществуващото атракционно осветление;
  - Ремонт на съществуващата ел. мрежа, в това число разпределителна касета и др. подобни;
  - Парково осветление;
  - Атракционно осветление на каскадата

Резултати

Консервация и реставрация

НИАР „Мадара“

- Разработен и обследван експериментален участък в дясно от конника за продължаване на изследванията за биологическа защита и проблема с люспенето;
- Обособен и действащ Посетителски център

ГАНКЦ „Шуменска крепост“

- Подменени стари пи поставени на нови парапети;
- Подменени тревните покрития;
- Реконструирана и адаптирана сграда в североизточната част на крепостта – обособена за посетителски информационен център.

Групов Паметник на Културата „Историческа зона старият Шумен“ (Улица „Цар освободител“)

- Оформени пешеходни зони и ремонтирана и цялостно благоустроена Улица „Цар освободител“
- Подновено улично осветление;
- Реставрирани и напълно адаптирани къщи „Братя Среброви“, „Стойка Миланова“/Баба Райна/, Доктор Верби“, „Бучевинови“, ул.„Цар Освободител“;

Дейности по развитие на туристическата инфраструктура, необходима за нуждите на атракциите:

- Изработени и поставени информационни табла, указателни табели и рекламни стилизирани пана в района на централните;
- Изработена макетна табела показваща периодизацията на археологическите структури в ГАНКЦ „Шуменска крепост“
- Доставено и монтирано специализирано оборудване и материали за функционирането на къщи „Братя Среброви“, „Стойка Миланова“/Баба Райна/, Доктор Верби“ и Бучевинови“

Дейности по развитие на допълнителна дребномащабна техническа инфраструктура в района на атракциите, необходима за посещението им:

- Ремонтiran подход към крепостта и паркинг за обслужващи автомобили и хора със специфични нужди - ГАНКЦ „Шуменска крепост”
- Изградена поливна система - ГАНКЦ „Шуменска крепост”
- Доставено и функциониращо допълнително художествено (ефектно) осветление - ГАНКЦ „Шуменска крепост”
- Изградени зелени площи в района на атракциите за Групов Паметник на Културата „Историческа зона старият Шумен”
- Доставено и функциониращо художествено осветление в района на атракциите

Доставка на оборудване

- Доставени материали и оборудване за 4 къщи;
- Доставени летателни балони за атрактивни разходки над Шуменско плато
- Доставени хидравлична платформа за инвалиди при главна порта "Шуменска крепост"
- Доставен на хидравличен подежник с чупецо рамо за НИАР"Мадара